కథ

ఘర్షణ

— పెద్దింటి అశోక్ కుమార్

"మొగడు మస్కట్ పోయిండని ఆగుతలేదు. పూటకొక చీర కట్టి రోజుకొక ఊరుతిరుగుతుంది. బొమ్మలెక్కతాయారయి వచ్చిపోయేటోల్లతోని ఇదు వకుంట ముచ్చటపెడుతది. చేతుల నాలుగుపైసలు కనపడంగనే కండ్లు నెత్తినెక్కినయి" ఈర్ష్య గా అన్నది లలిత.

"ఇంతకుముందు బిత్తిరి దానిలెక్క ఉండె. ఇప్పుడు కండ్లకు అద్దాలు, కాళ్ళకు చెప్పులు వచ్చినయ్. దేశంగాని దేశంల అడ్డమైనోనికి వాడుగులాంగిరి చేసి పైసలు పంపుతుంటె ఇది ఇక్కడ ఆటలాడుతుంది. మాట గూడా మాట్లాడుతలేదు" బదులిచ్చింది వసంత.

అక్కడికి రేణుక రావడంతో వారిసంభాషణ ఆగిపోయింది. ఒక్కసారిగా ఫారిన్ సెంటువాసన గుప్పుమంది. లలిత వసంతలు ఒకిరి మొహం ఒకరు చూసుకుని గుంబనంగా నవ్వుకున్నారు.

"ఏంటిదక్కా... ఇంకా ఆడుతలేరు. ఓ దిక్కు మొగులు ఎక్కవస్తుంది. వానగిట్లపడుతదేమో! నాలుగు చుట్లు తిరిగి ఆడుతమో లేదో డప్పులోల్లు వచ్చి బతుకమ్మలను లేపుతరు. ఆడుకుందాంరండి" అక్కడ ఉన్న లలితను వసంతను మరో ఇద్దరు ముగ్గురిని ఉద్దేశిస్తూ అన్నది రేణుక.

ఊరి మధ్య మూడువీధుల్ని కలిపే ప్రదేశం అది. బతుకమ్మ పండుగ వచ్చిందంటే ఆడ, మగపిల్లలు అందరూ అక్కడే ప్రత్యక్షమవుతారు. బతుకమ్మల్ని అక్కడ చేర్చి ఆడుకుంటారు. విరగబూసిన తోట నిండా సీతాకోకచిలుకలు తిరుగుతున్నట్టుగా మారిపోతుంది అప్రదేశం.

అక్కడ గుమికూడినవారు రేణుకవైపు ఆసక్తిగా ఈర్ష్యగా చూశారు. ఆమె కట్టుకున్న చీర గురించి నగలగురించి ఆరా తీశారు. సెంటుబాగానే చల్లుకున్నావని ఎద్దేవా చేశారు కొందరు. మరదలు వరస ఉన్నవారు సరసాల పేరుతో తమ అక్కసు నంతా వెళ్ళబోసుకున్నారు. రేణుక చిన్నబుచ్చుకుంది.

అప్పటికే బతుకమ్మలతో అందరూ అక్కడికి చేరుకున్నారు. ఆట మొదలయింది. అర గంట సేపు కూడా సాగలేదు. ఆట నుండి విడివడి జట్టుజట్లుగా కూడి ముచ్చట్లలో మునిగిపోయారు ఆడవారు. మగవారు వీధిఅరుగుల మీదకూర్చుండి చూస్తున్నారు.కొందరి చేతుల్లో ఫలహారాల క్యారియర్ లున్నాయి.

"అయ్యో! ఏంటి దుండ్లా... చీరలు కట్టుకున్నంత సేపైనా ఆడకపోతిరి. ఇంకా పొద్దున్నది. ఆడుదాం రండి" ఒకగుంపును ఉద్దేశిస్తూ ఉత్సాహంగా అన్నది రేణుక. లలిత వసంతలు అదే గుంపులో ఉన్నారు. రేణుక మాటలకు వెక్కిరిస్తున్నట్టుగా మూతివిరిస్తూ అన్నారు.

"నీకేం... మా రాజువు. పొద్దుగూకెదాక ఆడుతవు. తెల్లారేదాక ఆడుతవు. కూసుండితినుడే నాయే! మాకు నాట్లకు, కలుపులకు వంగి వంగి నడుము గుంజుతుంది. ఇంకేం ఆడుమంటవు"

రేణుక మనసు చివుక్కుమంది. ఏదో అందామనుకుని బావుండదని ఆగిపోయింది.వారు ఎందుకలా ఎత్తిపొడుస్తున్నారో ఆమెకు తెలుసు. ఈ మధ్య మరీ రెచ్చిపోతున్నారు. ఏమైనా అంటే విపరీతార్థాలు తీసి పంచాయితీ చేయడానికి రెడీగా ఉన్నారు. అందుకే మౌనంగా ఉండిపోయింది రేణుక. అప్పుడే డప్పుల చప్పుడయింది. ఎవరి బతుకమ్మను వారు ఎత్తుకున్నారు.

"ఏం పిల్లా ... బాగున్నావా? మొగుడు మస్కట్ పోయిన నుండి కనపడుతలెవ్వు అవ్వగారింట్లనే ఉంటున్నావా?" ఒకవృద్ధురాలు అటకాయించిందిరేణుకను.

బతుకమ్మను ఎత్తుకుని ముందుకు నడుస్తూ "లేదత్తా ఇక్కడనే ఉంటున్న నీ పాణమెట్లుంది" ఆప్యాయతగా పలకరించింది.

"గట్లనె ఉంది బిడ్డా. గదేదో షుగర్ బీమారట నెలరోజుల జేరమచ్చిపన్నాపరేగానీ ఆ బీమారురాకూడదంట. పెయ్యన్ని నొప్పులె. మరి పైసలు పంపుతున్నడా? జీతంబాగనే ఉందట గదా" రేణుక వెంటనడిచింది ఆమె.

పంపుతున్నడు" పొడిపొడిగా చెప్పి ముందుకు నడిచింది రేణుక.

వృద్ధురాలు ఒకసారి దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి గొణుక్కున్నట్టుగా అన్నది 'మాలచ్చిగాన్ని రెండేండ్లు పోయి రారా అంటేపోకపాయె. పెండ్లాన్నిమాసుకుంట ఇట్లనే ఉండె"

వినిపించికూడా వినపడనట్టే మౌనంగా ఉండిపోయింది రేణుక! పక్కనే ఉన్న మరోస్త్రీ మాత్రం రేణుకవైపు అసూయగా చూస్తూ అన్నది.

"ఏం పోవుడు అక్కా... వయసు పెండ్లాలను ఇక్కడ విడిచిపెట్టి దేశాలమీద పోతే మంచిదాయె, చెడదాయె. ఎవలింట్లవాళ్ళు చాతనైన కాడికి ఇక్కడనే చేసుకబతకాలె. ఏం పైసపాడైంది. పైససంపాయించాలనే ఎర్రికొద్దిమొగోళ్ళు దేశాలు పట్టుకతిరిగితే ఆడోళ్ళు ఊర్లుతిరుగుతుర. మొన్న మా తమ్ముని అత్తగారింటికాడ గట్లనెజరిగింది. లగ్గమైనంక యాడాదికే మస్కట్ పోయిండట. నాలుగేండ్లు అక్కడనే ఉండి లక్షల పైస పంపిండట. ఇక్కడ పెండ్లాం ఎవ్వనికో మరిగి వాడు వచ్చేవరకు పైస, బంగారంలతో లేచిపోయిందట"

గుంపులో నడుస్తున్నవారుతలో మాట అంటున్నారు. తమకు తెలిసిన విషయాలు చిలువలు పలువలుగా చెప్పుకుంటున్నారు. కొందరు ఆడవారిని తప్పు పడుతున్నారు. మరికొందరు మగవారిని తప్పుపడుతున్నారు. వారిమాటలుశూలాల్లా గుచ్చుకుంటున్నాయి. వాటినివినలేక నడక వేగాన్ని పెంచి ముందుకు వెళ్ళిపోయింది రేణుక.

అలా వేగంగా వెళ్ళిపోవడంకూడా తప్పయినట్టు ఒకరిద్దరు నిలదీసి అడిగారు రేణుకను. సైనాల వద్ద కూడా సూటిపోటి మాటల్ని విన్నది. యారాండ్లు (తోటికోడళ్ళు) పరుగలు తీస్తూ కేరింతలు కొడు

తున్న పిల్లలను తిడుతున్నట్టుగా పరోక్షంగా రేణుకను తిట్టారు. అది గమనించి మొహం చిన్నబుచ్చుకుని ఇంటికి వచ్చింది.

రేణుక భర్త మస్కట్ వెళ్ళేవరకూ అందరూ బాగానే మాట్లాడేవారు. అతడు అక్కడ డ్రైవర్ పని చేస్తున్నాడని నెలకు పదివేల రూపాయల జీతమని తెలిశాక ఈర్ష్యగా చూడటం మొదలెట్టారు. తోడికోడళ్ళు, బంధువుల మాటల్లో విరుపు కనిపించింది. ఉత్తరాలు చెక్కులు రావడం మొదలయ్యాక మాట్లాడడం మానేశారు.

రేణుక మనసు నిండా ఏవో ఆలోచనలు ఏదో తెలియని బాధ తనలోని బాధను వ్యక్తపరచలేని బలహీనత. రెండేళ్ళక్రితం వరకూ [illegible] ఎవరూ లేరు. [illegible] తను బాధపడుతుందే అందరూ జాలిచూపేవారు. తన వద్ద ఎంతో ఓపిక ఉందని పొగిడేవారు. కలుపుగోలు తనం ఉందని మెచ్చుకునే వారు.తను వారికంటే ఆర్థికంగా ఎదిగిపోతున్నాననే ఆలోచన వారిలో అసూయను నింపింది.

ఆ రాత్రి ఆమెకు నిద్రపట్టలేదు. ఐదేండ్లకొడుక్కి అన్నం తినిపించిపడుకోబెట్టింది. తను మాత్రం ఆలోచిస్తూ కుర్చుంది.మనుషులు ఎందుకిలా మారిపోతారు.? తమకంటేహీనస్థితిలో ఉంటేజాలి పడతారు. ఉన్నతస్థితికి ఎదిగిపోతే అసూయపడతారు. తను ఎవరినీ ఏమీ అనదని అందరికీతెలుసు. అదే తన బలహీనత అనుకుని సూటిపోటి మాటలతో వేధిస్తున్నారు.

పొద్దున పక్కింటి కొత్త కోడలు జ్యోతి అన్న మాటలు గుర్తొచ్చాయి. చీరకట్టుకుంటాను. ఒకమంచి చీర ఇవ్వమని అడిగింది. రేణుకక్రోసిపుచ్చింది. ఇంతకుముందు ఇద్దరు ముగ్గురు అలాగే తీసుకుని వెళ్ళిపాడుచేసుకుని వచ్చారు. ఆ కోపంతో రేణుక కావాలనే సన్నని బట్టతో బ్లౌజలు కుట్టించుకుంటుందని అవి బ్రా పట్టీలు కనిపించేవిగా ఉంటాయని మొగాళ్ళందరూ ఆమెనే చూస్తారని పక్కింటి లక్ష్మితో తనకువినిపించేట్టుగాచెప్పింది.

అత్తామామలు ఆడకూతుళ్ళు కూడా ఎప్పుడు అవకాశం వస్తే అప్పుడువేదో ఒక మాట అంటూనే ఉన్నారు. అల్లరిచేస్తే తన కొడుకును ఏమాత్రం కోపగించుకున్నా అత్తామామలు అడ్డువచ్చి నానా మాటలు అంటారు. వారు గారాబం చేయడంతో స్కూల్‌కు వెళ్ళడం మాని వీధుల్లో ఆడడం మొదలెట్టాడు. అలాచూసినవారు కొడుకును తను ఏమాత్రంపట్టించుకోవడం లేదని మొహం మీదే సూటిపోటి మాటలంటున్నారు.

ఎలాతెల్లవారిందో తెలియదు రేణుకకు. తెల్లవారుజామున ఎప్పుడో నిద్ర పట్టింది. లేచేసరికి పొద్దుపొడిచింది. అప్పటికే అందరి వాకిళ్ళలో కల్లాపి ఆరిపోయింది. రేణుక అప్పుడు చీపురు పట్టుకుని వాకిలి ఊడుస్తుంటే విచిత్రంగా చూశారు ఆమెవైపు చుట్టుపక్కలవాళ్ళు.

"సుఖమత్తే ముఖం కడుక్కోను తీరదట. ఏమిటి పిల్లా గిప్పుడు వాకిలి ఊడుస్తున్నవు. తిట్టెటోడుతీర్థం బోయే. కొట్టెటోడు కొంపల లేకపోయే. నీకేంది. బుద్ధి ఉన్నప్పుడు నిద్రలేస్తవు" ఆమె భయపడుతుండగా ఎవరో అన్నారు మౌనంగానే తన పనిముగించుకుంది రేణుక. వంట చేస్తుండగా వచ్చింది వసంత. తన ఇంటికి చుట్టాలు వచ్చారని సమయానికి చక్కెర లేదని అరువు ఇవ్వమని అడిగింది.ఇస్తే మళ్ళీబదులు తీర్చదని తెలుసు. ఇవ్వకపోతే ఈ విషయాన్నిమనసులో ఉంచుకుని సూటిపోటి మాటలతో వేధిస్తుందన్న భయంతో అరువు ఇచ్చింది.

అదేఅదనుగా లలితకూడా అరువుతీసుకుని వెళ్ళింది. చిన్న చిన్న అవసరాలకు తనను వాడుకుని కూడా మాటలతో హింసించడం ఆమెకు ఆవేదన కలిగించినాకాదనలేదు రేణుక. వారికే కాకుండా చుట్టుపక్కల వారికి కూడా పది, నూరు అప్పు ఇస్తూనే ఉంటుంది భయపడి.

ఒకసారి నర్సింలు వందరూపాయలు అప్పు అడిగాడు. చేతిలో డబ్బులేక ఇవ్వలేదు. అప్పటి నుండి అతడు వెకిలిగాప్రవర్తించడం మొదలెట్టాడు. చూపులతో వేధించనారంభించాడు. వెంటనే వేరొకరి వద్దఅప్పు అడిగి అతడికి ఇచ్చింది. ఇంతవరకు తిరిగి చెల్లించలేదు. అలాంటి బాకీలు ఇంకా ఉన్నాయి.

భోజనం చేస్తుండగా వెంకట్రాజు వచ్చాడు. ఆరు నెలల క్రితం పొలంకొనుక్కుంటానని పదివేలరూపాయలు బాకీ తీసుకు వెళ్ళాడు. వాటిని మిత్తితో సహాతీర్చడానికి వచ్చాడు.

"ఏం కూరవదినా... చికెనా, మటనా" ఇంట్లోకి వచ్చిఅడిగాడు. రేణుక కూర పేరు చెప్పగానే నవ్వుతూ 'అన్న మస్తు సంపాయిస్తుండు. ఏం తింటే ఏం పోతది నువ్వు ఒక్క పైసకూడా ఖర్చు పెట్టవు' అన్నాడు. నవ్వి ఊరుకుందిరేణుక.

'అయినా ఏం పైసలు వదినా. నువ్విక్కడ ఆయన అక్కడ ఆపతి చూడస్తడా సంపతి చూడస్తడా? ఎన్నిరోజులున్నా చచ్చిపోయేటోల్లమే బతికినన్ని రోజులు కలసిబతకాలె. పైసలున్న వాళ్ళు చచ్చిపోయేప్పుడు మూటగడ్డుక పోతరా ఏందీ? తన అక్కను వెళ్ళబోసుకున్నాడు వెంకట్రాజు.

ఏమనాలో తోచలేదు రేణుకకు. భోజనాన్నిఅర్థాంతరంగా ముగించి రోఖా కాగితం తెచ్చిఅతడికి అందించింది. మిత్తి అసలు లెక్కించాడు. మొత్తానికి మూడు వందల తక్కువగా ఇచ్చి బతిమాలడం మొదలెటబ్టాడు. ఒప్పుకోకపోతే రేపు తన గురించి చెడ్డగా ప్రచారం చేస్తాడన్న భయంతో ఒప్పుకుంది రేణుక. ఆపదలో ఉన్నానని వస్తే అప్పు ఇచ్చింది. అదీ తక్కువ వడ్డీతో. అంతకు ముందు చాలాసార్లు తనభర్త వారి వద్దనే రెండు వేలు మూడువేలు వ్యవసాయానికి అప్పు తెచ్చేవాడు. వడ్డీఎక్కువగానే ఉండేది. ఒక్కరూపాయి కూడా విడిచి పెట్టేవారు కాదు. ఆ విషయం గుర్తుకొచ్చింది రేణుకకు.

ఆరోజురాత్రి సుధాకర్ వచ్చాడు. ఆ ఊరిలో ఆర్.ఎం. పి. డాక్టర్ అతను. రేణుక తమ భర్తకు ఉత్తరం రాయించాలన్నా అక్కడినుండి వచ్చిన ఉత్తరాన్ని చదివించాలన్నా డబ్బు లెక్కలు చేయించాలన్నా అతడి వద్దకే వెళుతుంది.

'నిన్న మా ఇంటికి వచ్చినవట గదా అక్కా.నేను ఊరికి బోయిన. బావకు లెటరు రాయిస్తానంటివి గదా. గొండ్లోల్ల పెద్దమ్మ బాగలేకపోతే గ్లూకోజు పెట్టి వచ్చిన. మళ్ళీ రేపు ఊరకిపోతున్న. గ్లూకోజు ఎక్కేలోపల లెటరు రాస్తా" కుర్చీలో కూర్చుంటూచెప్పాడు.భర్తకు ఉత్తరం రాయిస్తాననుకుంటూ సుధాకర్‌లేకపోవడంతో వాయిదా వేస్తూ వస్తుంది రేణుక. అప్పటికే ఉత్తరంపోస్టులో వేయడం ఆలస్యం కావడంతో రాత్రి అని చూడకుండా లెటర్‌ను అందించింది. ఆమె చెబుతుంటే అతడు రాస్తున్నాడు. అప్పుడే కరెంటు పోయింది.

భయంతో అరుస్తున్న కొడుకును సముదాయిస్తూ అగ్గిపెట్టె కొరకు వెదుకుతుంది రేణుక. సుధాకర్ ఏదో అంటూంటే వచ్చింది. అప్పుడే బయట అలికిడి వినిపించింది. వచ్చింది ఎవరా అన్నట్టు చీకట్లోనే తలుపువైపు చూసింది రేణుక.

"చీకట్లో సరపాలకు నీకు ఇప్పుడే తీరిక దొరికిందా డాక్టరూ... గ్లూకోసు అయిపోయింది. ఎవ్వరిని మంచిఅనస్తలేదు. చెడ్డ అవస్తలేదు. మనుషులు పూర్తిగా అగాధమైపోయిండ్రు. మొగాళ్ళను దేశాలకుపంపి ఆడాళ్ళు నాటకాలాడుతున్నరు" ఆడగొంతు వినిపించింది బయటనుండి.

ఆ మాటలు రేణుక హృదయానికి శూలాల్లా తగిలాయి. తుపాకీ దెబ్బ తిన్న లేడిపిల్లలా వణికిపోయింది. సుధాకర్ మొహంమాడిపోయింది. తప్పంతా తనదే అనుకుని తలవంచుకుని వెళ్ళిపోయాడు. ఆ రాత్రి మంచి నీరుకూడా ముట్టలేదు రేణుక. ఏడుస్తూనే పడుకుంది. రెండురోజులవరకూ మామూలు మనిషికాలేకపోయింది.

మూడవనాడుభర్తనుండి ఉత్తరం వచ్చింది. ఈసారి సుధాకర్ వద్దకు వెళ్ళాలనిపించలేదు. తన ముందేఅలా అంటున్నారంటే చాటున మరేం మాట్లాడుకుంటున్నారో ఊహిస్తేనే జుగుప్స కలుగుతుంది. ఉత్తరం ఎవరితో చదివించాలన్నది ఆమెకు సమస్యగా మారింది. ఉత్తరంలో ఏవిషయాలున్నాయో తెలియదు. ఎవరిని నమ్మాలో ఎవరిని నమ్మకూడదో తెలియడంలేదు. బాగా ఆలోచించి మరోవీధిలో ఉన్న అంగన్‌వాడి టీచర్‌తో చదివించాలనుకుంది. కొడుకును ఇంటిలో ఆడుకొమ్మని చెప్పి వెళ్ళింది.

ఎన్నడూ రాని రేణుక తమ ఇంటికి రావడం చూసి ఆశ్చర్యపడింది సుశీల. ఆమె చేతిలో ఉన్నఉత్తరాన్నిచూసి విషయమేమిటో అర్థంచేసుకుంది. రేణుక వద్దని వారించినా వినకుండా టీ చేసి ఇచ్చింది సుశీల. ఆమె టీతాగుగుంటే తను ఉత్తరాన్ని విప్పింది.

క్షేమ సమాచారాల తర్వాత ఎప్పటిలా మనసును తట్టే మాటలతో కాకుండా విభిన్నంగా మొదలయిందా ఉత్తరం. దుబారా చేయవద్దని అవ్వనాయినలతో కయ్యంపెట్టుకోవద్దని రాశారు. రేణుక ఎప్పుడేం చేస్తుందో ఏ ఊరికి వెళుతుందో వెంటవెంటనే తెలిసిపోతుందని పరుషమైన మాటలతో రాశాడు.

ఇంటి పట్టునే ఉండికొడుకును చక్కగా చదివించాలని రాశాడు.

తను రాసినట్టు నడుచుకుంటే ఫరవాలేదు ఏమాత్రం తేడా వచ్చినా పొడిచి చంపుతానని రాశాడు.

ఉత్తరం చదవడం పూర్తిచేసి తలెత్తిన సుశీల మనసు చలించిపోయింది. రేణుక కళ్ళనుండి ధారాపాతంగా నీరుకారుతున్నది. అవమానంతో మొహం కందిపోయింది. ఆ పరిస్థితుల్లో రేణుకను చూస్తే

జాలినేసింది.

"రేణుకా గట్ల బాధపడద్దమ్మా నీ భర్త చాలా మంచివాడు ఇది ఆయనకు పుట్టినబుద్ధికాదు. ఇక్కడి నుంచి ఎవరో కల్పించి ఉత్తరంరాసి ఉంటరు. అందుకే ఆయన ఈ విధంగా రాసిండు. నువ్వేం బాధపడకు. ఇన్నిరోజులు ఊర్లె ఉన్నో లేదో అన్నట్టు మెదిలినవు" ఓదారుస్తూ అన్నది సుశీల.

"కాదక్కా ఇన్నిరోజులు ఎవలేమన్నా పట్టిచ్చుకో లేదు. నా భర్తఒక్కడు నన్ను క్షేమంగా చూసుకుంటే చాలనుకున్న. ఇప్పుడు గాయిన

గూడ గిట్లరాసె. నేనేం తప్పు జేసి న్నక్క. తామరాకు మీదనీటి బొట్టు లెక్క మెదులుతున్న. ఎవ్వల్ని ఏమంటే ఏం తిడతరోనని మౌనంగా ఊకున్న.

ఈ మస్కట్‌ల మన్నువడ. మస్కటంట పోయి నన్ను మంది నోర్లల్ల వేసిపోయిండు. ఏం తిన్ననో యాడఉన్ననో ఎవ్వలకు తెల్వ కుంట ఉన్న. ఇప్పుడు ఊరందరి కండ్లుమండవట్టె. అత్త నేమనలేదు. మామనేమనలేదు. యారాండ్లను ఏమనలేదు. వట్టివట్టిగనే ఓర్వలేకమాట బందుజే సిండ్రు. వెక్కుతూ చెప్పింది రేణుక.

"ఈ మధ్యతరగతి మనుషులు గింతే రేణుకా. తమ కండ్ల ముందు తమలో ఒకరు పైకి వస్సెఓ ర్వరు. నా సంగతేచూడు. అంగన్‌వాడి ఉద్యోగం రాక ముందు వాడకట్టు మొత్తం మంచిగ మాట్లాడు దురు. ఇప్పుడు ఇండ్ల నేనేదో వేలుసంపాయిస్తు న్నట్టు ఈర్ష్య పడుతుండ్రు. ఒకామె నూనె బదలు ఇవ్వుమని వస్తది. మరొకామె జిలకర అని వస్తది. ఇస్తే మంచి మాట ఇయ్యకపోతె వట్టిగనే రావట్టే ఇస్తేం బోతదిఅని మొహం ముందేకయ్యం జేత్తరు. మావాడకట్టోల్లు ఎవ్వలు సరిగ్గమాట్లాడరు ఇప్పుడు" ఆవేదనగా అన్నది సుశీల.

"ఈయనను మస్కట్ పొమ్మన్నది నేను కాదు. డబ్బుసంపాదించుమన్నదినేను కాదు. నేను ఏతప్పు చేయలేదు. అయినా క్షణక్షణం యాతనకు గురవు తున్న. లోకం గిట్లవాడుకుంటరని మొదటి నుండి ఎంతో జాగ్రత్తగా మెదులుకుంటవస్తున్న. అయినా సూటిపోటి మాటలతో బాధ పెడుతుండ్రు. మనసుకు తుర్తి లేకుండ జేస్తుండ్రు" కన్నీళ్ళు తుడుచు కుంటూ చెప్పింది రేణుక.

"నువ్వు గిదేం మనుసులపెట్టుకోకు. గీజనమే గింత. తెల్లగున్నాబాధనే.నల్లగున్నాబాధనే. ఓర్వలేని జనం పక్కవాడు బాగుపడితే జీర్ణించుకోలేరు. మనం వారికంటే ఎంత అధమస్థానంకు దిగిపోతే అంతజాలి చూపిస్తరు. ఎంతఎదిగిపోతమో అంత ఈర్ష్య చూపిస్తరు. ఇది లోకం . దాన్ని మనం మార్చలేము. బాధపడేకంటే ఎదురీదడం నేర్చుకో వాలి. ఏడ్చేకంటే తట్టుకుని నిలబడడం నేర్చుకో వాలి.మనం ఎంతగా బాధపడిముడుచుకుపోతే అన్ని మాటలంటరు. నిలబడి ఎదురు మాటఅంటే పారిపోతరు. నువ్వుగిట్ల మనాది పెట్టుకుంటే మని షిపోకావు. లేని లేనిరోగాలు సుదురాయించుతయి" ఓదార్చుతూ చెప్పిందిసుశీల.

కొద్దిసేపు తన బాధనంతా చెప్పుకుని బయటప డింది రేణుక. కారటు ఎవరి కంటపడకుండా బొడ్లో దోపుకుంది. భుజం చుట్టూ కొంగు కప్పుకుని వంచిన తలఎత్తకుండా ఇల్లుచేరింది. ఇంట్లో జనం గుమి గూడి ఉండడంతో గుండె దడదడలాడింది. మందిని చీల్చుకుంటూ ఇంట్లోకి వెళ్ళింది. తనకొడుకు ఏడు స్తున్నాడు.

"పొల్లగాడు అరుగుమీదికెల్లి అడ్డంబడ్డడు ఒక్కన్ని ఇంట్లఉంచి ఎటుతిరగబోయినవు" ఎవరో అంటున్నారు.

"సంటిపొల్లగాన్ని ఇడిచి పెట్టి పోతావే. పోర గాండ్లు పోరగాండ్లు కొట్లాడుకునిరి. ఎవడో పోరడు నూకితే అరుగుమీదికెల్లి కిందపడె. ఎండ పెట్టుకు పోవా? " మరెవరో అంటున్నారు.

కొడుకును దగ్గరికి తీసుకుని తలనిమిరింది రేణుక. తలకు చిన్న గాయమైతే ఎవరోప సుపు అద్దికట్టుకట్టినట్టున్నారు. వెంట్రుకల్లో చిక్కుకున్న రక్తాన్ని శుభ్రంగా కడిగింది. ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కమాట అంటూ నిష్క్రమి స్తున్నారు. చివర అత్త వచ్చింది మనుమడిని దగ్గరకుతీసుకుని గాయికెత్తుకుంది.

"నా కొడుకును దేశాలు పట్టి చ్చినవు. ఆడుతిప్పలు వడుకుంట పైసలు పంపిత్తే గుర్రమోలె కూసుండి తింటున్నవు. తిరుగు డుకు సందయితలేదని పిల్లని సంపుతవా ఏంది...." గొంతు చించుకుని అరిచింది అత్త.

కళ్ళలో నీళ్ళుతిరుగుతుంటే మౌనంగా ఉండిపో యింది రేణుక. కాసేపు అలాగే అరచి వెళ్ళిపో యింది.

సుధాకర్ వద్దకు ఎవరినో తోలి రప్పించింది. ముభావంగానే ఇంజక్షన్ ఇచ్చివెళ్ళాడు. అతడి మనసు కూడా గాయపడిందని అర్థంచేసుకుంది రేణుక. పదిహేను రోజులతర్వాత భర్త ఇరవై వేల చెక్కు పంపించాడు. ఉత్తరాన్ని సుశీల చేతచదివిం చుకుంది. చెక్ బ్యాంక్‌లో వేస్తే పది రోజుల తర్వాత డ్రా చేసుకోవచ్చు. ఎప్పుడైనా చెక్‌నుసుధాకర్ చేత మండల కేంద్రంలో ఉన్న బ్యాంకుకు పంపించేది. వద్దన్నా వినకుండా బస్సు కిరాయిలకని ఇరవైయా పాయలు కూడా ఇచ్చేది. డ్రాచేసేప్పుడు మాత్రం తనే వెళ్ళేది. వీలుంటే సుధాకర్ కూడా వచ్చేవాడు.

ఈసారి తనే వెళ్ళి బ్యాంక్‌లో వేసివచ్చింది రేణుక. చెక్ వేస్తుండగా చూసిన ఇద్దరు ముగ్గురు ఇంటికి వచ్చిఅప్పు అడిగారు. తనకే అవసరం ఉన్నాయని చెప్పింది రేణుక. తన ఊరిదగ్గరే ఉన్న మరోఊరి వ్యక్తి తో సామాన్లు పంపించాడు రేణుక భర్త. అతడు జీపులో వచ్చి సామాన్లు ఇచ్చి వెళ్ళాడు. ఇంటి ముందు జీపు ఆగడం అందులో నుండిసామాన్లు దింపడంచూసి చుట్టుపక్కల వాళ్ళకు మరింత ఈర్ష్యను కలిగించింది. ఆసామా న్లను తమకు చూపించలేదన్న కోపం బంధువులలో పెరిగిపోయింది.

మరోనాడు అదే వ్యక్తి స్కూటర్ పై వచ్చాడు. మస్కట్ నుండి ఫోన్ వచ్చిందని రేణుకను తీసుకు పోయాడు. రేణుక ఎన్నడూ స్కూటర్ ఎక్కలేదు. నడిఊర్లో జనం మధ్యనుండి స్కూటర్ వెళ్తుంటే ఎవ రేమనుకుంటున్నారోనని బిగుసుకుపోయి కొడుకును హత్తుకుని కూర్చుందిరేణుక. భర్తనుండిఫోన్‌రాత్రి తొమ్మిది తర్వాతరావడంతో అక్కడే ఉండిపో యింది. మరునాడు ఎంతవారించినా వినకుండా స్కూటర్ మీదనే దింపి పోయాడతడు. గట్టిగా వారిస్తే తన భర్తతోఏం చెబుతాడోనన్న భయం. అందుకే గట్టిగా వద్దని చెప్పలేకపోయింది.

ఇంటికి వచ్చాక ఓపిగ్గా సమాధానం చెప్పలేక నానా తంటాలు పడింది రేణుక. వసంత, లలిత లైతే ఏం వస్తువులు పంపాడు. అతడెవరు రాత్రి ఎక్కడు న్నావంటూ గుచ్చి గుచ్చి అడగడం మొదలెట్టారు. మధ్యలో ఒకటి రెండుసార్లు తన భార్యతోకలసి వచ్చాడతడు. మస్కట్ వెళ్ళేముందు కూడా చెప్పి వెళ్ళాడు. భర్తకు ఫలహారాలు చేసి పంపింది రేణుక.

ఒకనాటిరాత్రి కడుపులో ఏదో నొప్పి మొదల యింది రేణుకకు. లేచి టైం చూసింది. పన్నెండు దాటింది. తలంతా మొద్దుబారిపోయింది. క్షణక్షణం నొప్పి అధికమవుతుంటే భయంపట్టుకుంది. ఒళ్ళంతా చెమటలు కమ్మాయి. అంతరాత్రి ఎక్క డకు వెళ్ళాలో తోచలేదు. అత్తను లేపి విషయం చెబుతాననుకుని తలుపు తెరిచింది. ఎదురు వీధి లోనే అత్తమామలు ఉండే ఇల్లు. రెండడుగులు వేసిందో లేదో సైకిల్ పై వెళుతూ కనిపించాడు సుధాకర్. మొక్కబోయిన దేవుడు ఎదురుగా కనబ డ్డట్టు అనిపించింది రేణుకకు.

సుధాకర్‌ను పిలిచి విషయం చెప్పింది. అంతవ రకూ ఒక డెలవరీకేసు అటెండ్‌చేసి వస్తున్న సుధా కర్ ఏమీ భయపడవద్దని చెప్పి రెండు రకాలమా త్రలు ఇచ్చాడు. ఒక ఇంజక్షన్ కూడా ఇచ్చాడు. సరిగ్గా అప్పుడే ఇంటితలుపులు మూసుకున్నాయి. బయటనుండి ఎవరోతలుపు దగ్గరకు లాగి గొళ్ళెం వేసి అందరినీ పిలుస్తున్నాడు. అతడిగొంతును బట్టి అతడు సాంబయ్య అని గుర్తుపట్టి కలవరపడింది రేణుక

. ఏం జరగబోతుందో ఆమె ఊహించింది. అప్ప టికే ఆలస్యమైంది. వాకిట్లో జనం గుమిగూడారు. వారందరికీ ఏదేదో చెబుతున్నాడు సాంబయ్య. అందరూ కూడబలుక్కుని తలుపుతీశారు. ఇంట్లోసు ధాకర్ ఉండడంతో సాంబయ్య మాటల్ని అందరూ నమ్మేశారు. రేణుక గొంతు పెకల్లేదు. ఏడుస్తూ ఉండిపోయింది. రేణుక అత్తా మామ తోడికోడళ్ళు, బావలు రేణుకను దూషించారు. అందరూ సమావే శమై ఆమెభర్తను మస్కట్ నుండి రప్పించి అసలువి షయం చెప్పి విడాకులు ఇప్పించాలనుకున్నారు. చెడిపోయిన ఆడదని నిందవేశారు.

అనుకున్నదే తడవుగా భార్యచనిపోయిందని వెంటనే రావాల్సిందిగా ఒకటివెంట ఒకటి మూడు టెలిగ్రాంలు ఇచ్చారు. వారంతిరగక ముందేఇల్లు చేరుకున్నాడు నాంపల్లి. జరిగిందంతా చిలువలు పలువలుగా వర్ణించిచెప్పారు. కూరుకు రాత్రి వరకూ నాంపల్లికి బోధ చేసి ఎక్కడివారు అక్కడికి వెళ్ళిపో యారు.

వారంరోజుల్లోనే ఎన్నో ఏండ్లుగా జ్వరం వస్తున్న పేషంట్‌లా మారిపోయింది రేణుక. ఏడ్చిఏడ్చి కన్నీ ళ్ళుకూడా ఇంకిపోయాయి. జరిగిందేమిటోతన వంతు బాధ్యతగా భర్తకుచెప్పుకుంది. తనతప్పేమీ లేదని అతడికాళ్ళపై పడి ఏడ్చింది.ఆమె తలను నిమురుతూ కౌగిలిలోకితీసుకుని ప్రేమగాచెప్పాడు నాంపల్లి.

"పిచ్చిదానా నువ్వు ఎలాంటి దానివో నాకు తెలుసు. వాళ్ళకు ఎలా బుద్ధిచెప్పాలో కూడాతె లుసు. నీకు అన్యాయం చేస్తానని ఎలా అనుకు న్నావు. నన్ను గింతనే అర్థంచేసుకున్నవా? నువ్వు కడిగిన ముత్యానివని నాకుతెలుసునే. ఇక్కడి సంగతులన్నీ నా దోస్త్ చెప్పిండు. నీ తప్పు ఏమీలేదు.

రేణుక తన చెవులను తానే నమ్మలేకపోయింది. అతడు మాట్లాడింది నిజమేనని తెలిశాక కన్నీటితో అతడి పాదాలను అభిషేకించింది.